

Xolmatova Yo.N.

Assistant of the department "Fundamentals of Pathology",

Fergana Public Health Medical Institute

Kholmiraev Abboshon Lutfillo Ogli

3rd year student of the Faculty of Medicine

Fergana Public Health Medical Institute

DEVELOPING RESEARCH ABILITIES IN THE PROCESS OF TEACHING MEDICAL STUDENTS

Annotation: Research is the foundation of medicine, and advances in research play a crucial role in improving the quality of health care provided to the general population. In general, the process of developing research skills by medical institute students can be accomplished by combining research programs within the curriculum or by encouraging specific activities or by handing out materials throughout the course depending on a clearly defined plan. Like any other competent person, medical students should have criteria to assess their research skills to determine their qualifications. In conclusion, medical students should be given a sufficient number of study opportunities to develop their research skills during their undergraduate years. However, this requires that research-related competencies be included in the curriculum and that a clear broad framework focused on research-related attributes be developed.

Keywords: Assessment, curriculum, medical students, research

РАЗВИТИЕ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ-МЕДИКОВ

Аннотация: Научные исследования являются основой медицины, и достижения в области научных исследований играют решающую роль в повышении качества медицинской помощи, предоставляемой населению в целом. В целом процесс развития исследовательских навыков у студентов медицинских институтов может осуществляться путем объединения

исследовательских программ в рамках учебной программы или путем поощрения отдельных видов деятельности или путем раздачи материалов на протяжении всего курса в зависимости от четко определенного плана. Как и любой другой компетентный человек, студенты-медики должны иметь критерии для оценки своих исследовательских навыков, чтобы определить их квалификацию. В заключение, студентам-медикам должно быть предоставлено достаточное количество возможностей для обучения, чтобы развивать свои исследовательские навыки во время учебы в бакалавриате. Однако для этого необходимо, чтобы в учебную программу были включены компетенции, связанные с исследованиями, и чтобы была разработана четкая широкая структура, ориентированная на атрибуты, связанные с исследованиями.

Ключевые слова: оценивание, учебная программа, студенты-медики, исследования,

TIBBIYOT TALABALARINI O'QITISH JARAYONIDA TADQIQOT QOBILIYATLARINI SHAKLLANTIRISH

Annotatsiya: Tadqiqotlar tibbiyotning asosidir va tadqiqot sohasidagi yutuqlar keng aholiga ko'rsatiladigan tibbiy yordam sifatini oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Umuman olganda tibbiyot instituti talabarlari tomonidan tadqiqot qilish qobiliyatlarini rivojlantirish jarayoni tadqiqot dasturlarini o'quv dasturlari doirasida birlashtirish yoki aniq faoliyatlarni rag'batlantirish yoki aniq belgilangan rejaga qarab kurs davomida tarqatiladigan materiallar orqali amalga oshirilishi mumkin. Har qanday boshqa vakolatli shaxslar singari, tibbiyot talabalarining ham malakasini aniqlash uchun tadqiqot qobiliyatlarini baholash uchun mezon bo'lishi shart. Xulosa qilib aytish mumkinki, tibbiyot talabalariga bakalavr davrida ilmiy tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantirish uchun etarli miqdordagi o'quv imkoniyatlari berilishi kerak. Biroq, buning uchun tadqiqot bilan bog'liq vakolatlar o'quv dasturiga kiritilishi va tadqiqot bilan bog'liq atributlarga yo'naltirilgan aniq bir keng doirani ishlab chiqilishi kerak.

Kalit so'zlar: Baholash, o'quv dasturi, tibbiyot talabalari, tadqiqot,

Kirish. Tadqiqotlar tibbiyotning asosidir va tadqiqot sohasidagi yutuqlar keng aholiga ko'rsatiladigan tibbiy yordam sifatini oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Tibbiyot institutlariga jamiyatning sog'lig'i bilan bog'liq ehtiyojlarini qondirish uchun etarlicha malakali bo'lishi kerak bo'lgan kelajakdagi tibbiyot shifokorlarini yetishtirish uchun muhim vazifa yuklatilgan. Ijtimoiy javobgarlikning ushbu rolini bajarish uchun ma'murlar va professor-o'qituvchilar tomonidan tibbiyot talabalarini o'qitish davrida bemorlarni parvarish qilish va tadqiqot sohalariga ta'sirchan qilish va ta'sir o'tkazish uchun aralashuvlar zarur. Biroq, tibbiyot o'quv dasturlari to'ldirilmaganligini hisobga olsak, barcha o'quv bosqichlarida talabalarga ilmiy tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantirish uchun etarli miqdordagi o'quv imkoniyatlari berilishini ta'minlash manfaatdor tomonlar uchun katta muammo hisoblanadi.

Tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantirish strategiyalari.

Umuman olganda tibbiyot universiteti talabalari tomonidan tadqiqot qobiliyatlarini rivojlantirish jarayoni tadqiqot dasturlarini o'quv dasturi doirasida birlashtirish yoki aniq faoliyatlarni rag'batlantirish yoki aniq belgilangan rejaga qarab kurs davomida tarqatiladigan materiallar orqali amalga oshirilishi mumkin. O'quv rejasi darajasida o'quvchilarga yo'naltirilgan yondashuvni qabul qilish (masalan, loyiha asosida o'qitish, misollar asosida o'rganish, muammoli o'rganish va boshqalar) talabalarni tadqiqot qobiliyatlarini oshirishda sezilarli yutuqlarga undaydi. An'anaviy yondashuvlar va talabalarga yo'naltirilgan yondashuvlarning kombinatsiyasini qabul qilish juda yaxshi bo'ladi, chunki ular talabalarga tanqidiy tahlil qilish, muloqot qilish va jamoada ishlash ko'nikmalarini egallashga yordam beradi. O'quv dasturiga yo'naltirilgan yana bir yondashuv, integratsiyalashgan o'qitishni rejalashtirish va amalga oshirish bo'ladi, chunki bu tibbiyot talabalariga bilimlarni amaliyot bilan birlashtirishga yordam beradi. O'qitishda vaziyatga qarab senariylaridan foydalanishni nazarda tutadigan yaxlit o'quv dasturi tadqiqot qobiliyatlarini egallash va

takomillashtirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Bundan tashqari, tibbiyot talabalarini dalillarga asoslangan tibbiyotning ahamiyati to'g'risida sezgirlash va shu bilan shug'ullanishga undash ularning tanqidiy fikrlovchi bo'lishiga yordam beradi, adabiyotlarni qidirish ko'nikmalarini rivojlantiradi va hattoki klinik mulohazalarni va jamoaviy ishlash sohalarini kuchaytiradi.

Bundan tashqari, talabalar, shuningdek, o'quv davrida tadqiqot bilan bog'liq bo'lgan ko'nikmalarni rivojlantirish uchun situatsion va tajriba shakllarini o'rganishlari mumkin. Har doim tibbiyot institutlari olib borilayotgan tadqiqot ishlaridan foydalanish va ularni o'quvchilarga foyda keltirish uchun o'qitish bilan bog'lash tavsiya etiladi. Germaniya tibbiyot institutlarida Jamiyat tibbiyoti bo'limida statistik xodim mavjud. Tadqiqot faoliyatini olib borishga qiziqqan tibbiyot talabalarini uchun bu katta foyda. Ushbu statistik mutaxassislar nafaqat tibbiyot talabalarini biostatistikaning turli jihatlari to'g'risida (ularning o'quv dasturlari talablari doirasida) sezgir qilibgina qolmay, balki tadqiqotlarda namunalarning hajmining ahamiyatini, namunalarni hisoblash usullarini, ma'lumotlarni kiritish usullarini va umumiy testlarni tushunishga yordam beradi. bu statistik tahlil uchun ishlatilishi mumkin. Bundan tashqari, biz tibbiyot talabalarini uchun talabalarining o'zlari tomonidan tashkil etilgan konferentsiyalarning rolini e'tiborsiz qoldirolmaymiz, bu esa turli tibbiyot institutlari talabalariga ishtirok etish va tadqiqotlarning turli jihatlari va so'nggi ishlanmalar bilan tanishish imkonini beradi. Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti tashkil qilinganiga oz fursat bolgan bolsada 2021-yil 20-may sanasida Xalqaro fan olimpiadasi tashkil qilindi va bunda Respublikaning barcha oliygh talabalarini hamda Rossiya Federatsiyasining barcha tibbiyot oliygoahlari talabalarini va qoshni mamlakatlar Qirgiziston hamda Qozogiston tibbiyot oliygoahlari talabalarini ham ishtirok etishdi. Xalqaro fan olimpiadasai tolaqonlik ingiliz tilida bolib o'tdi. Bu rivojlanish uchun noyob imkoniyatni taqdim etadi. Xalqaro kanferehsiyalarni ham tashkillashtirish kerak bu talabalar

uchun ilmiy tadqiqot tushunchalarini oshirish va chuqurroq izlanish va qiziqishlarni ortishiga imkon beradi.

Ilmiy loyihalarda qatnashish. Tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantirishni ta'minlash uchun ideal yondashuv tibbiyot talabalarini magistratura bosqichida mustaqil ravishda ilmiy loyihani bajarishga undash orqali amalga oshiriladi. Aslida, ilmiy loyihalar asosiy o'quv dasturiga kiritilishi mumkin va barcha talabalarni ularni bajarishga undash mumkin. Boshqa variant tibbiyot instituti talabalari uchun ilmiy-tadqiqot fakultetlarini joriy etish bo'lishi mumkin, so'ngra talabalar tadqiqotlarning asoslarini o'rganishlari va mustaqil ravishda tadqiqot loyihalarini amalga oshirishlari mumkin boladi. Talabalar ilmiy tadqiqotlar to'g'risida ma'lumot olishlari juda muhimdir. Ko'plab chet davlatlarda bakalavriat darajasidagi ilmiy loyihalar keng e'tirof etiladi va rag'batlantiriladi hamda talabalarga ham moddiy yordam, ham o'qituvchi rahbarligi ostida ish olib borish taklif etiladi. Tibbiyot institutlarida shahar va qishloq markazlariga amaliyot o'tash uchun jonatilgan barcha talabalar qisqa loyihani amalga oshirishlari talab qilinsa (unda guruh talabalari tadqiqot mavzusini hal qilishadi, adabiyotlarni ko'rib chiqadilar) , markazning mas'ul fakulteti rahbarligida anketani shakllantirish, ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilishda qatnashish va nihoyat tadqiqotni taqdim etish. Shu bilan birga, ushbu tadqiqotlarni barchasini bir qatorda barcha darajadagi ilmiy tadqiqotlar bilan bog'lagan holda tadbirlarni o'tkazish kerak. Bu talabalarni bilib salohiyatini oshirishga katta imkoniyat beradi. Bu ishlarni rejasini tuzib chiqish va tashkillashtirish kerak. Bu ishlarni tashkil qilish tibbiyot instituti professor-o'qituvchilar jamoasining astoydil harakatlarini talab qiladi.

Tadqiqot ko'nikmalarini baholash. Boshqa har qanday vakolatli shaxslar singari, tibbiyot talabalarining malakasini aniqlash uchun tadqiqot qobiliyatlarini baholash mezonini bo'lishi shart. Ushbu baho talabalardan portfelini saqlashni so'rash shaklida (o'rganishni hujjatlashtirish, o'rganish dalillarini kiritish va o'rganish haqida fikr yuritish) yoki ob'ektiv tuzilgan klinik imtihon stantsiyasi

paytida yoki tanqidiy baholash bo'yicha tengdoshlarning fikri yoki hatto summativ shaklda amalga oshirilishi mumkin. Summativ baholashda tadqiqot qobiliyatlarini egallashini baholash qiyin tuyulishi mumkin bo'lsa-da, o'qituvchilar bilimga asoslangan muammo doirasidagi tadqiqot savollarini shakllantirish orqali (masalan, ma'lumotlarni sharhlashni sinab ko'rish) shu orqalik baholashlari mumkin yoki amaliy mashg'ulotda ushbu mavzu bo'yicha adabiyotlar sharhini o'tkazish kerak .

Xulosa

Tibbiyot yo'nalishi talabalariga talabalik davrida ilmiy tadqiqot ko'nikmalarini rivojlantirish uchun etarli miqdordagi o'qish imkoniyatlarini berish kerakligi zamon talabidir. Biroq, bu amalga oshishi uchun tadqiqot bilan bog'liq vakolatlar o'quv dasturiga kiritilishi va tadqiqot bilan bog'liq atributlarga yo'naltirilgan aniq kompleks asoslar ishlab chiqilishi kerak.

Adabiyotlar:

1. Azizxodjayeva N.N.Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat.- T.TDPU," Nizomiy".2003.
2. Farberman B.L.Peredovie pedagogicheskietexnologii.T.FAN.2000.
3. Uralova M.Pedagogik texnologiyalar va pedagogik maxorat.-Fargona 2008.
4. U.Tolipov,M.Usonboeva. Pedagogik texnologiya:nazariya va amaliyot.- T."Fan"2005.